

ABUZƏR XƏLƏFOVUN "HEYDƏR ƏLİYEV VƏ AZƏRBAYCANDA
KİTABXANA İŞİ" MONOQRAFİYASI
HEYDƏR ƏLİYEV İRSİNİN BIBLIOQRAFİK MƏXƏZİ KİMİ

Əzizova Cəmilə Xanlar qızı
AMEA MEK-in dissertantı
azizlijamila@yahoo.com

Müasir Azərbaycan tarixinin böyük bir dövrü Heydər Əliyev fenomeni ilə sıx bağlıdır. Yalnız biblioqrafik informasiyanın köməyi ilə yaradılmış geniş sənəd kütləsini ümumiləşdirmək və ümummilli lider haqqında yazılmış bütün əsərlər haqqında oxucuların biblioqrafik informasiya təminatını həyata keçirmək olar. Dünya şöhrətli siyasi xadim, ümummilli lider Heydər Əliyevə həsr olunan mükəmməl biblioqrafik informasiya mənbələri cəmiyyətimizin inkişafı üçün çox ciddi ideologiya və informasiya qaynağı olaraq onun yaradıcı irsinin öyrənilməsində mühüm vasitə rolunu oynaya bilər. Ümummilli lider Heydər Əliyevə həsr olunan biblioqrafik mənbələr içərisində informasiya potensialının zənginliyinə görə "Heydər Əliyev: biblioqrafik məlumat kitabı" (2003) adlı biblioqrafik mənbə xüsusilə fərqlənir. Müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafında və möhləmləndirilməsində misilsiz rolu olan Heydər Əliyev irsinin biblioqrafılaşdırılması sahəsində ilk addım olan bu kitab Azərbaycan, rus və ingilis dillərində buraxılması onun oxucu potensialını zənginləşdirir və istifadəçilərin biblioqrafik informasiya təminatında mühüm rol oynayır.

Açar sözlər: görkəmli qurucu, biblioqrafik informasiya, çoxşaxəli, kitabxanaşünaslıq elmi, biblioqrafik göstərici

Müasir Azərbaycan tarixinin böyük bir dövrü Heydər Əliyev fenomeni ilə sıx bağlıdır. Heydər Əliyev yeni Azərbaycanın qurucusudur, Azərbaycan xalqının, Azərbaycan dövlətinin xilaskarıdır. Belə bir görkəmli şəxsiyyət haqqında yüzlərlə əsərin yazılması, xalqımızın tanınmış ziyalılarının ümummilli lideri təənnüm edən dəyərli sənət nümunələrinin, elm və siyasət adamlarının ümummilli liderin çoxşaxəli fəaliyyəti haqqında elmi-tədqiqat əsərlərinin yaratması təsadüfi deyil. Yalnız biblioqrafik informasiyanın köməyi ilə yaradılmış geniş sənəd kütləsini ümumiləşdirmək və ümummilli lider haqqında yazılmış bütün əsərlər haqqında oxucuların biblioqrafik informasiya təminatını həyata keçirmək olar. Dünya şöhrətli siyasi xadim, ümummilli lider Heydər Əliyevə həsr olunan geniş əhatəli, mükəmməl biblioqrafik informasiya mənbələri cəmiyyətimizin inkişafı üçün çox ciddi ideologiya və informasiya qaynağı olaraq onun yaradıcı irsinin öyrənilməsində mühüm

vasitə rolunu oynaya bilər. Ümummilli lider Heydər Əliyevə həsr olunan bibliografik mənbələr içərisində informasiya potensialının zənginliyinə görə "Heydər Əliyev: bibliografik məlumat kitabı» (2003) adlı bibliografik mənbə xüsusilə fərqlənir.

"Heydər Əliyev: bibliografik məlumat kitabı"nın tərtib olunmasında əsas məqsəd Heydər Əliyevin irsini, eləcə də onun haqqında yazılmış kitabları bibliografik üsulla sistemləşdirərək istifadəçilərə təqdim etməkdən ibarət olmuşdur. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin xilaskarı, dünya şöhrətli siyasətçi, böyük şəxsiyyət olan ulu öndər Heydər Əliyev haqqında bibliografik məlumat kitabının hazırlanması şərəfli və məsuliyyətli bir işdir. H.Əliyevin fəaliyyət sferası o qədər geniş və zəngindir ki, onun irsinin qısa zaman kəsiyində tam şəkildə bibliografiyalaşdırılması çətinlik törətsə də kitabın tərtibçi müəllifləri bu işin öhdəsindən məharətlə gəlmişlər.

Milli kitabxanaşünasıq elminin banisi, Əməkdar elm xadimi, professor A.Xələfov "Heydər Əliyev və Azərbaycan kitabxana işi" adlı kitabında yazır: "H.Əliyevin əsərləri, zəngin elmi-nəzəri irsi Azərbaycan kitabının qızıl fonduna daxildir. Nəşr olunmuş kitablardan biri və demək olar ki, birincisi-Müstəqil Azərbaycan Respublikasının memarı və qurucusu olan Ümummilli liderimiz Heydər Əlirza oğlu Əliyevin 80 illik yubileyi münasibətilə yüksək poliografik səviyyədə çap olunmuş bibliografik məlumat kitabıdır".

Dövlət xadiminə həsr olunan bibliografik informasiya mənbələri həmin şəxsin dünyagörüşünün, çoxcəhətli, ictimai-siyasi, ideoloji fəaliyyətinin cəmiyyətin inkişafında və dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsində, beynəlxalq iqtisadi, elmi əlaqələrin genişlənməsindəki misilsiz rolunun təbliğində və yayılmasında mühüm vasitədir. Bakı Dövlət Universiteti Elmi Şurasının qərarı ilə ilk dəfə olaraq "Dünyanın görkəmli dövlət xadimləri" seriyası ilə çap olunan bu bibliografik məlumat kitabı Müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafında və möhkəmləndirilməsində misilsiz xidmətləri olan Heydər Əliyev irsinin bibliografiyalaşdırılması sahəsində atılan ilk addımıdır. 434 səhifəlik Azərbaycan dilində, 446 səhifəlik rus dilində, 455 səhifəlik ingilis dilində çap olunmuş bu sanballı bibliografik tədqiqat əsəri BDU-nun rektoru, akademik Abel Məhərrəmovun rəhbərliyi və ümumi redaktəsi ilə nəşr edilmişdir. Kitabın tərtibçi-müəllifləri Əməkdar elm xadimi, BDU-nun Kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının akademiki, Əməkdar Elm xadimi, tarix elmləri doktoru, professor Abuzər Xələfov və Bibliografiyalaşdırma kafedrasının baş müəllimi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Solmaz Sadıqovadır.

Bibliografik məlumat kitabının 7 may 2003-cü il tarixdə Bakı Dövlət Universitetində keçirilən təqdimat mərasimində Azərbaycan Respublikası Təhsil Naziri M.Mərdanov Heydər Əliyev irsinə həsr olunmuş belə bir

bibliografik vəsaitin ilk dəfə çap olunduğunu vurğulamış və belə bir kitabın xarici ölkə kitabxanalarına göndərilməsinin vacibliyini qeyd etmişdir.

Bibliografik məlumat kitabında materiallar dörd hissə, səkkiz bölmədə qruplaşdırılmış və mənbələr xronoloji ardıcılıqla düzülmüşdür.

"Heydər Əliyev şəxsiyyəti" adlanan ilk hissə dörd bölməyə ayrılır. Həmin bölmələr aşağıdakılardır: 1. Azərbaycan Respublikasının prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin həyat və fəaliyyətinin qısa salnaməsi, 2. Dünyanın görkəmli siyasətçiləri, elm və mədəniyyət xadimləri Heydər Əliyev haqqında, 3. Azərbaycanın görkəmli siyasətçiləri, elm və mədəniyyət xadimləri Heydər Əliyev haqqında, 4. Heydər Əliyevin fikir dünyasından seçmələr.

"Azərbaycan respublikasının prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin həyat və fəaliyyətinin qısa salnaməsi" adlanan birinci altbölmədə ulu öndərin 1923-cü ilin may ayının 10-dan 2003-cü ilin mart ayının 12-sinə kimi həyat və fəaliyyətindəki bütün tarixi hadisələr xronoloji ardıcılıqla əks olunur və qeydə alınan son tarixi hadisə 2003-cü ildə 12 mart tarixində ABŞ səfərindən vətənə qayıtması və hava limanında kütləvi informasiya vasitələrinə müsahibə verməsidir. (6, s.117)

Bibliografik məlumat kitabın birinci hissəsinin ikinci altbölməsi "Dünyanın görkəmli siyasətçiləri, elm və mədəniyyət xadimləri Heydər Əliyev haqqında" adlanır. Bu altbölmədə dünyada məşhur elm və siyasət xadimlərinin ulu öndərimiz Heydər Əliyev haqqında olan bir-birindən dəyərli fikirləri yer almışdır. Bölmə ABŞ-ın keçmiş prezidenti Corc Buşun Heydər Əliyev haqqında olan fikirləri ilə başlayır: "Siz bizim, Amerikanın yaxın dostusunuz və Sizi belə də qəbul edirik" (5, 118). Bu bölmədə Amerikanın keçmiş prezidenti ilə yanaşı bir sıra tanınmış şəxsiyyətlərin düşüncələri yer almışdır. Belə ki, burada Fransa prezidenti Jak Şirak, İtaliya prezidenti Oskar Luisçi Skalfaro, Yaponiya imperatoru Əlahəzrət Akixito, Pakistan islam Respublikasının prezidenti Fərrux Əhməd Xan Leqari, Hindistan prezidenti Keçeril Narayana, Rumıniya prezidenti Emil Konstantinesku, Çexiya prezidenti Vatslav Havel, Polşa prezidenti Aleksandr Kvasnevski, Bolqarıstan prezidenti Jelyu Jeleu, Macarıstan Respublikasının prezidenti Arpad Hents, Ukrayna prezidenti Leonid Kuçma, Gürcüstan prezidenti Eduard Şevardnadze, Qazaxıstan prezidenti Nursultan Nazarbayev, Qırğızıstan prezidenti Əsgər Akayev kimi tanınmış siyasətçilərin ulu öndərimiz haqqında bir-birindən dəyərli fikirləri öz əksini tapmışdır. Bu altbölmə Gürcüstan katalikosu patriarx II İlyanın Heydər Əliyev haqqında olan fikirləri ilə yekunlaşır: "Heydər Əliyev cənabları başda olmaqla Azərbaycan dövləti düzgün, xalqların arzu və istəyinə uyğun milli siyasət yeridir".(6, 136)

Üçüncü altbölmə "Azərbaycanın görkəmli siyasətçiləri, elm və mədəniyyət xadimləri Heydər Əliyev haqqında" adlanır. Altbölmədə

Azərbaycanın tanınmış şəxsiyyətlərinin Heydər Əliyev haqqında düşüncələri verilmişdir. Bölmə Milli Məclisin keçmiş sədri M. Ələsgərovun Heydər Əliyev haqqında dəyərli fikri ilə başlayır: "Tarix Heydər Əliyev xəttinin düzgünlüyünü, onun onun bütün dünyələri açma bilən dərin siyasi zəkasını bir daha sübuta yetirdi" (5, s. 137). Bununla yanaşı, bu bölmədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin icra aparatının rəhbəri R.Mehdiyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin Milli münasibətlər üzrə dövlət müşaviri H.Orucov, Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri R. Usubov, müdafiə naziri S. Əbiyev, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Naziri professor M.Mərdanov, yazıçı Elçin, xalq şairi M. Dilbazi, xalq şairi B. Vahabzadə, xalq şairi N.Xəzri, Xalq artisti Z.Xanlarova, xalq artisti R.Quliyev və başqa tanınmış şəxsiyyətlərin ulu öndər haqqındakı fikirləri bu altbölmədə daxil edilmişdir (6, 142).

Bibliografik göstəricinin birinci hissəsinin sonuncu altbölüməsi "Heydər Əliyevin fikir dünyasından seçmələr" adlanır. Bu altbölmədə ulu öndərimizin hikmətli sözləri, düşüncə və fikirləri toplanaraq oxuculara təqdim olunmuşdur. Altbölmə ulu öndərin "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bizim tarixi nailiyyətimizdir."fikri ilə başlayır (6, s.143). Bölmədə yer alan son hikmətli fikir isə xalqın, vətən torpağının ümummilli liderimiz üçün nə qədər əhəmiyyətə malik olduğunu bir daha sübut edən:"Mənim üçün hər şeydən əziz mənim xalqımdır, Vətənimdir, mənim torpağımdır"adlı müdrik kəlamıdır (6, 152).

Bibliografik göstəricinin ikinci hissəsi "Heydər Əliyevin kitab şəklində nəşr edilmiş əsərləri" adlanır. Bu hissə də özlüyündə "Sovetlər Birliyi dövründə Azərbaycanın tərəqqisi və inkişafına yönəlmiş siyasət (1969-1990-cı illər)" və "Müstəqillik yollarında (1991-2003-cü illər)" adlanan iki altbölməyə ayrılır. Bu altbölmələrin hər biri də özlüyündə yarım bölmələrə ayrılır. a) yarım-bölməsində "Heydər Əliyevin Azərbaycan dilində olan əsərləri" yer almışdır.

"Müstəqillik yollarında (1991-2003-cü illər)" adlanan altbölmədə Heydər Əliyevin Azərbaycan, rus və xarici dillərdə nəşr edilmiş kitablarının, əsərlərinin və çoxcildliklərin bibliografik təsviri xronoloji ardıcılıqla öz əksini tapmışdır.

Göstəricinin ikinci hissəsinin ikinci yarım bölməsində rus dilində olan ədəbiyyat əhatə edilmişdir. Burada 83 adda ədəbiyyat əksini tapmışdır ki, bu yarım bölmədə də digərində olduğu kimi ədəbiyyat 1970-ci ildən etibarən əhatə olunmağa başlanmış, lakin 1983-cü ilin materialları ilə yekunlaşmışdır. Əvvəlcə 10 cildlik əsərlərin (Müstəqilliyimiz əbədidir), sonra 4 cildlik (Müstəqillik yollarında) əsərlərin bibliografik təsviri verilməklə, ayrı-ayrı cildlərin məzmununun açılmasına xüsusi diqqət yetirilmişdir. Bu isə kitabın elmi potensialını daha da artırır. Materialların xronoloji ardıcılıqla qruplaşdırılması və nömrələnməsi göstəricidən istifadəni olduqca asanlaşdırır. Yarım-

bölmədəki xronoloji ardıcılıq 1970-ci ildən başlayır, Bölmə 1985-ci ildə yekunlaşır. Bu yarım-bölmədə ümumilikdə 68 adda ədəbiyyat əhatə olunmuşdur.

Bibliografik göstəricinin "Heydər Əliyevin kitab şəklində nəşr edilmiş əsərləri" adlanan ikinci hissəsinin ikinci yarım-bölməsi qeyd etdiyimiz kimi "Müstəqillik yollarında (1991-2003-cü illər)" adlanır. Bu bölmənin özündə də ədəbiyyat dillər üzrə qruplaşdırılmışdır. Azərbaycan dilində olan əsərlər də, çoxcildli əsərləri və ayrı-ayrı əsərləri olmaqla iki hissəyə ayrılır. "Çoxcildli əsərlər" yarım-bölməsində Ümummilli lider Heydər Əliyevin çoxcildli əsərləri əks olunmuşdur. Burada əksini tapan ilk çoxcildli kitab "Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyidir (5, 118). "Ayrı-ayrı əsərlər" yarım bölməsi daxilində ulu öndərin ayrı-ayrı nitqləri, çıxışları, müsahibələri qeyd olunmuşdur. II hissədə rus dilində cəmi 3 kitab əks olunmuşdur. Burada həmçinin xarici dillərdə olan ədəbiyyata da yer verilmişdir. Belə ki, bu bölmədə 3 ingilis dilində, 1 ərəb dilində, 1 türk dilində olan ədəbiyyat öz əksini tapmışdır. Ulu öndərin ayrı-ayrılıqda çap olunmuş əsərlərini nəzərdən keçirdikdə gənclərimizin mənavi-əxlaqi və vətənpərvərlik tərbiyəsi ilə əlaqədar "Allahın yolunda hamımız bir olaq" (1993), "Azərbaycan xalqının hünəri əbədi yaşayacaqdır"(1995), "Müstəqil Azərbaycan Respublikası Gənclərinin I Forumunda Azərbaycan Respublikasının prezidenti Heydər Əliyevin nitqi" (1996), "Azərbaycan prezidentinin gənclərlə görüşü (1 fevral 1997-ci il)" (1997), "Biz öz yurdumuza qayıdacağıq: Azərbaycan Respublikasının prezidenti Heydər Əliyevin Xocalı, Kəlbəcər, Şuşa, Laçın, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı və Zəngilan rayonları ictimaiyyəti nümayəndələri ilə görüşlərinin materialları" (1997), "Azərbaycanlıların soyqırımını haqqında" (1998), "Dünya azərbaycanlılarına" (1998),"Dinimiz xalqımızın milli-mənavi sərəvətidir" (1999), "Ədəbiyyatın yüksək borcu və amalı" (1999), "Yeni Azərbaycan Partiyasının hər bir üzvü dövlətimizin, Azərbaycan prezidentinin siyasətinin həyata keçirilməsində mübariz insan, mübariz əsgər olmalıdır" (1999), "Azərbaycan XXI əsrin və üçüncü minilliyin ayrıncında" (2001),"Yeni Müstəqil Azərbaycan uğrunda!" (2001), "Azərbaycançılıq - birliyimizin əsasıdır" (2002) və s. diqqətimizi cəlb edir.

Tərtibçi-müəlliflərin araşdırmaları nəticəsində məlum olmuşdur ki, 1969-2003-cü illər ərzində H.Əliyevin 209 adda kitabı nəşr edilmişdir. Onlardan 118-i Azərbaycan, 83-ü rus, qalanları isə müxtəlif xarici dillərdədir. Müstəqillik dövründə Azərbaycan dilində çap olunmuş 50 adda kitabın 16-nı çoxcildli əsərlər təşkil edir. 8 bölmənin hər birində ümummilli liderimiz Heydər Əliyevə həsr edilmiş bir-birindən maraqlı materiallar əksini tapmışdır.

Bibliografik məlumat kitabının "Heydər Əliyev haqqında ədəbiyyat" adlanan III hissəsinin "Böyük həyat yolundan səhifələr" adlanan ilk bölməsi daxilində ədəbiyyat 4 dil (azərbaycan, rus, ingilis, türk) üzrə qruplaşdırılı-

mışdır. Bu bölmədə ümumilikdə 65 adda ədəbiyyat yer almışdır ki, bunlardan 51-i Azərbaycan dilində, 9-u rus dilində, 3-ü ingilis, 2-si isə türk dilindədir.

“Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətçiliyinin memarıdır” adlı ikinci bölmədə Heydər Əliyev haqqında 5 dildə olan ədəbiyyat qruplaşdırılmışdır. Bu bölmə daxilində əksini tapan 80 ədəbiyyat Azərbaycan dilindədir. Həmin bölmədəki ədəbiyyatın 9-u rusca, 4-ü ingiliscə, 1-i türk, biri isə farscadır. Bölmə daxilində ümumilikdə 95 adda ədəbiyyat əksini tapmışdır.

Bibliografik göstəricinin III hissəsinin 3-cü bölməsi “Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafında Heydər Əliyev mərhələsi” adlanır. Bu bölmədə ulu öndərin Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafında gördüyü işləri işıqlandıran ədəbiyyat əhatə olunmuşdur. Bu bölmədə 27 ədəbiyyat yer almışdır.

Heydər Əliyev Azərbaycanda neft strategiyasının inkişafında əvəzolunmaz xidmətlər göstərmişdir. Bu sahədə onun gördüyü işləri işıqlandıran onlarla ədəbiyyat nəşr olunmuşdur. Həmin ədəbiyyat bibliografik göstəricinin “Heydər Əliyev və Azərbaycan Respublikasının neft strategiyası” bölməsi altında toplanmışdır. Burada ümumilikdə 35 adda ədəbiyyat toplanmışdır ki, bunlardan 21-i Azərbaycan dilindədir. Qalan 14 kitabdan 6-sı rus dilində, 8-i isə ingilis dilindədir. Göstəricinin III hissəsinin 5-ci bölməsi “Heydər Əliyev və Azərbaycanın neft strategiyası” adlanır ki, burada 5 kitabın təsviri əks olunmuşdur. “Heydər Əliyev və Azərbaycanda elm, təhsil, mədəniyyət və incəsənətin inkişafı” adlanan VI bölmədə ədəbiyyat iki dildə qruplaşdırılmışdır. Həmin ədəbiyyatdan 25-i Azərbaycan, 1-i isə rus dilindədir. “Azərbaycan ədəbiyyatında Heydər Əliyev surəti” adlanan VII bölmə 22 adda Azərbaycan dilində olan ədəbiyyatdan, cəmi 1 türk ədəbiyyatından ibarətdir.

Bibliografik göstəricinin III hissəsinin son 8-ci bölməsi “Heydər Əliyev beynəlxalq aləmdə” adlanır. Burada ulu öndərin xarici ölkələrə səfərlərinə dair materiallar toplanmışdır. Burada qeydə alınmış 65 ədəbiyyatdan 45-i Azərbaycan, 11-i rus, 6-sı ingilis, 1-i fransız, 1-i türk, 1-i isə gürcü dilindədir. “Heydər Əliyev beynəlxalq aləmdə” altbölmədə cəmi 64 adda: 44 adda Azərbaycan, 11 adda rus, 6 adda ingilis, 1 adda fransız, 1 adda türk, 1 adda gürcü dilində olan ədəbiyyat öz əksini tapmışdır.

Bibliografik göstəricinin dördüncü hissəsi yardımçı göstəricilərdən ibarətdir. Göstəriciyə “Heydər Əliyevin əsərlərinin əlifba göstəricisi” və “Müəlliflərin əlifba göstəricisi” adlı yardımçı göstəricilər bibliografik məlumat kitabından istifadəni asanlaşdırır və istənilən ədəbiyyatın tez bir zamanda müəyyənləşdirilməsinə kömək göstərir. Ümumilikdə göstəricidə 544 mənbənin bibliografik təsviri verilmişdir.

Ümumilikdə “Heydər Əliyev: bibliografik məlumat kitabı” ümummilli liderimizin irsini öyrənmək istəyən hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün böyük əhəmiyyətə malikdir. Məlumat kitabında “Dünyanın və Azərbaycanın gör-

kəmli siyasətçiləri, elm və mədəniyyət xadimlərinin Heydər Əliyev haqqında fikirləri”nin də verilməsi diqqətəlayiqdir.

Bibliografiyaşünas alim, professor Zöhrab Əliyev və dosent Nadir İsmayılovun qeyd etdiyi kimi, “Heydər Əliyev: Bibliografik məlumat kitabı” universallıq xarakterli bibliografik informasiya mənbələri silsiləsinə aiddir. Yəni kitab bibliografik informasiya ilə yanaşı, elmi-publisistik informasiyanı da özündə birləşdirir və bu da onun informasiya potensialını gücləndirir.

“Azərbaycan intibahının böyük memarı” adlı Ön söz”ün müəllifi akademik A.Məhərrəmovun qeyd etdiyi kimi, möhtərəm prezidentimiz haqqında diqqətinizə çatdırılan bu bibliografik məlumat kitabı digər analoji nümunələrdən kəskin surətdə fərqlənir. Hər hansı yazıçı, alim, incəsənət xadimindən yazılan bibliografik göstəricilərdən həmin sahə ilə bilavasitə bağlı olan insanlar istifadə edirlər. Heydər Əliyev haqqında olan bu məlumat kitabı isə hamının istifadə edəcəyi bir topludur. Çünki möhtərəm prezidentimizin ömür yolu və yaradıcılığı həyatın bütün sferalarını əhatə edir və o, zaman-zaman ədəbiyyatdan ədəbiyyatçı qədər, elmdən alim qədər, sənətdən sənətsünas qədər xəbərdar olan, həm də cəmiyyətin inkişafında roluna görə bu sənət bilicilərindən xeyli irəlində olan şəxsiyyətdir. Odur ki, bu əsər hamının, bütün oxucuların, xüsusən də gənclərin stolüstü kitabına çevriləcək və bundan sonra neçə-neçə nəsillər Heydər Əliyevin zəngin irsindən bəhrələnəcəkdir.

Beləliklə, müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafında və möhkəmləndirilməsində misilsiz rolu olan Heydər Əliyev irsinin bibliografiyaşdırılması sahəsində ilk addım olan «Heydər Əliyev: Bibliografik məlumat kitabı»nın Azərbaycan, rus və ingilis dillərində buraxılması onun oxucu potensialını zənginləşdirir və istifadəçilərin bibliografik informasiya təminatında mühüm rol oynayır.

Ədəbiyyat

1. Əliyev H.Ə. *Dövlət xalq üçündür*. Bakı: Adiloğlu, 2008. - 400 s.
2. Əliyev H.Ə. *Müstəqilliyimiz əbədidir, Çoxcildliyin I-X cildlərinin köməkçi göstəricisi*, M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli kitabxanası, Bakı: 2010, 512 s.
3. Əliyev H.Ə. *Müstəqilliyimiz əbədidir, 38 cildə, I c.* Bakı: Azər nəşr, 1997, 612 s.
4. Əliyev Z.H., İsmayılov N.İ. *Azərbaycan bibliografiyasını zənginləşdirən dəyərli töhfə: Dünyanın görkəmli dövlət xadimi (H.Əliyev: Bibliografik məlumat kitabı haqqında) //Respublika 2003. 13 iyun. s. 1-2.*
5. *Heydər Əliyev və Azərbaycan elmi: Bibliografik göstərici /Tərt.ed: A.Əliyeva Kəngərli. Bakı: Şərq-Qərb, 2010, 424 s.*

6. Heydər Əliyev: *Bibliografik məlumat kitabı* /Tərt ed. A.Xələfov, S.Sadiqova. Bakı: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2003, 430s.

7. <http://www.bsu.az/lib/>

8. <http://www.elm.az/az/presidium/library/index.htm>

**A.Khalafovs Haydar Aliyev and library monographic work
in Azerbaijan H. Aliyev as a resurse of monographic epoch**

Azizova Jamila

Summary

A great period of modern Azerbaijan history is closely connected with the name of Haydar Aliyev. But the help of bibliographic information is possible to realize provision of readers with an bibliographic information and with a great amount of documents written the national leader. The bibliographic information is the resurs to a world – wide politician, national lider Haydar Aliyev serves for developing of the society in sfere of creative jeneration makes a great role. A book after H.Aliyev a bibliographical information (2003) has a special potensionaly reach place among the bibliographical resurses about nationaly lider H.Aliyev. A book plays main role inreaching potension of the readers in strengning the power of devolophing the aim of citizen ship and it s pupliched in azerbaijan, Russian and English has a wide readers.

Keywords: *famous founder, The bibliographical information, monobrunched, a science of librarian, bibliographical points.*

**Монография Абузера Халафова «Гейдар Алиев и библиография
в Азербайджане» как библиографический источник
наследия Гейдара Алиева**

Азизова Джамиля

Резюме

Большая часть истории современного Азербайджана крепко связана с феноменом Гейдара Алиева. Лишь с помощью библиографической информации можно обобщать широкую массу документов и воплотить в жизнь обеспечение библиографической информацией читателей про

всех публикаций, написанных про общенационального лидера. Усовершенствование библиографического информационного источника, посвященный всемирно известному политическому деятелю, общенациональному лидеру Гейдару Алиеву могут выбрать важную роль в изучении его деятельности, как очень серьезная идеология и источник информации для развития общества. Среди библиографических источников, посвященных лидеру Г. Алиеву особенно отличается «Г. Алиев – книга библиографических информации».

Ключевые слова: *выдающийся создатель, библиографическая информация, библиографический показатель, наука.*